

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208707
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8317208707.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v K. č. XXX, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, na Mlynských nivách č. 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému: ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Kýčerského č. 7, IČO: 36 857 513, o určení, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 08.02.2018 č.k. 15Csp 221/2017 - 76 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom určil, že revolvingový úver poskytnutý na základe zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Všeobecnej úverovej banky, a.s. - pôžičková karta Quatro zo dňa 26.02.2014 je bezúročný a bez poplatkov. Ďalej určil, že revolvingový úver poskytnutý na základe zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Všeobecnej úverovej banky, a.s. - bankomatka Quatro zo dňa 02.07.2015 je bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že zmluvy uzatvorené medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami.

3. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/15 uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

4. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať, ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Daný záver je však vzhľadom na príslušné ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade vnútroštátne právo nad rámec Smernice zakotvilo prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok. Išlo by o výklad vnútroštátneho zákona contra legem. Zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto právneho predpisu, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

5. K námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov súd prvej inštancie uviedol, že naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru môže argumentovať žalobca voči žalovanému. Žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození, a preto žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

6. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka, musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uzatvorené zmluvy túto náležitosť neobsahujú. Z uzatvorených zmlúv nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, t.j. aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov, ani termín ich splatnosti, nakoľko tie majú byť určené v splátkovom kalendári, ktorý však k zmluve pripojený nebol. Žalobca do zmluvy uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky.

7. Keďže žalovaný úvery čerpal, zmluvy uzatvorené medzi stranami sporu sa v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. považovali za bezúročné a bez poplatkov. Súd prvej inštancie preto žalobe žalobcu vyhovel.

8. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola zamietnutá. Alternatívne požadoval rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že vec bola nesprávne právne posúdená. Zákonná požiadavka uvádzať tzv. rozpis splátok v zmluve o spotrebiteľskom úvere totiž neexistuje a neexistovala. Súdom prvej inštancie zvolený príliš formalistický výklad príslušnej právnej normy neobstojí a je v rozpore s autentickým, logickým a systematickým výkladom zákona. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ resp. písm. l/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z uvedeného ustanovenia však nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere osobitne informáciu o tom, aká suma z každej splátky úveru sa započítava na istinu, úroky a poplatky. Nič také nevyplýva ani z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu. Právnomu záveru súdu prvej inštancie tak nesvedčí autentický výklad danej právnej normy podaný zákonodarcom v dôvodovej správe k zákonu, kde by takú významnú skutočnosť zákonodarcia zaiste osobitne zdôraznil a tomuto právnomu záveru nesvedčí ani prax poskytovateľov spotrebiteľských úverov, ktorí dané ustanovenie zákona nevykladali spôsobom uvádzaným súdom prvej inštancie. Pri systematickom pohľade na § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že informáciu o postupnej amortizácii dlhu spotrebiteľ zistí z tzv. amortizačnej tabuľky, na ktorú má voči veriteľovi bezplatný nárok kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu v zmysle § 9 ods. 3 v spojení s ods. 5 zákona. Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady. Žalovaný nevidí žiaden zmysel uvádzať amortizačnú tabuľku priamo do zmluvy a tak ju zahlcovať množstvom číselných údajov, ak spotrebiteľ danú aktualizovanú tabuľku môže kedykoľvek počas zmluvného vzťahu žiadať od veriteľa zadarmo. Tento systematický výklad zákona sa vzťahuje predovšetkým na spotrebiteľské úvery poskytnuté na dobu určitú, teda pri presnom počte splátok.

10. Cez logický výklad je nutné dospieť k záveru, že zákon tzv. rozpis splátok v zmluve o úvere nevyžaduje a nikdy nevyžadoval. Je nedôvodné a nelogické vychádzať z prezumpcie, že zákonodarcia mienil ustanovením § 9 ods. 2 písm. k/ resp. písm. l/ Zákona o spotrebiteľských úveroch dosiahnuť zmluvy preplnené číselnými údajmi ponechávajúce na spotrebiteľovi, aby si z nich sám vypočítal celkovú výšku každej jednotlivej splátky úveru. Zvolený výklad príslušnej právnej normy neobstojí a je v rozpore s povinnosťou vnútroštátneho súdu vykladať vnútroštátnu normu eurokonformným spôsobom. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS nevyžaduje rozdelenie splátok na istinu, úroky a poplatky. Podľa tabuľky zhody k zákonu o spotrebiteľských úveroch ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/, ktorému v súčasnosti zodpovedá

písm. l/ je transpozíciou článku 10 ods. 2 písm. h/ Smernice, podľa ktorého v zmluve o spotrebiteľskom úvere je potrebné uviesť výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Z uvedeného je zrejmé, že Smernica vyžaduje v zmluve o úvere uviesť iba celkové splátky úveru a nevyžaduje ich osobitné rozčlenenie na ich jednotlivé zložky - istinu, úroky a poplatky. Tento záver potvrdil aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Z uvedeného vyplýva, že výklad podávaný súdom prvej inštancie o potrebe rozpisovať splátky na istinu, úroky a poplatky je v rozpore s článkom 10 ods. 2 písm. h/ Smernice. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že Smernica predstavuje tzv. úplnú harmonizáciu v danej oblasti, čo znamená, že s cieľom dosiahnutia fungujúceho vnútorného trhu členské štáty nesmú zachovávať ani zaviesť prísnejšie pravidlá ako sú v nej uvedené.

11. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie povinnosť súdov vykladať národné právo eurokonformne sa uplatňuje aj v horizontálnych právnych vzťahoch, akým je aj vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami sporu. Povinnosť vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu Smerníc Európskej únie, zahŕňa okrem iného aj povinnosť vykladať vnútroštátne právo v súlade s interpretáciou Smerníc Európskej únie vyjadrenou v príslušných rozhodnutiach Súdneho dvora Európskej únie interpretujúcich právo Európskej únie. Štátne orgány majú povinnosť eurokonformne vykladať vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere, nesmie však ísť o výklad, ktorý je zjavne *contra legem*. Eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ resp. písm. l/ Zákona o spotrebiteľských úveroch je pritom celkom zjavne možný a v žiadnom prípade ho nie je možné považovať za výklad *contra legem*, ako sa to uvádza v rozsudku súdu prvej inštancie. Výklad predmetného ustanovenia zákona podávaný súdmi Slovenskej republiky nebol jednotný. V čase po vydaní rozsudku Súdnym dvorom Európskej únie vo veci C-42/15 je túto nejednotnosť nutné odstrániť práve za použitia eurokonformného výkladu. Prístup zvolený súdom prvej inštancie je tak reminiscenciou už prekonaného právneho názoru a navyše vedie k zjavne absurdným záverom. Pri akceptácii pokračujúcej nejednotnosti a preferencie výkladu zákona vyžadujúceho tzv. rozpis splátok, vychádzalo by sa neprípustne z prezumpcie „hlúpeho“ zákonodarcu, ktorý napísal zákon v evidentnom rozpore so svojimi európskymi záväzkami, čo vedie k následkom porušenia práva Európskej únie. Keďže eurokonformný výklad je v tomto prípade možný, súd prvej inštancie bol povinný ho uplatniť. V súčasnosti začína mať eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ resp. písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. dominantnú prevahu. Prax a stanovisko Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu nad finančným trhom, ako i názory objavujúce sa v odborných periodikách v čase po vydaní rozsudku Súdnym dvorom Európskej únie vo veci C-42/15 tento názor len potvrdzujú. Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení vydanom dňa 22.02.2018 vo veci 3Cdo 146/2017 vyslovil, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 01. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

12. Všetky vyššie uvedené nedostatky rozsudku predstavujú vady rozsudku spôsobujúce porušenie práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Rozsudok nie je možné považovať za jasný a presvedčivý, ktorý by riadne odpovedal na zásadné otázky sporu, ale práve naopak, za rozporný, v súdom podávaných dôvodoch a argumentoch nesprávny a vo výsledku pre žalovaného značne prekvapivý. Povinnosť konajúceho súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, v ktorom sa vysporiada so zásadnými otázkami konania,

je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie a spravodlivý proces, pričom absenciu náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia je nutné kvalifikovať ako popretie spravodlivosti.

13. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

14. Vo veci už Krajský súd v Prešove raz rozhodol, a to rozsudkom zo dňa 28.11.2018 č.k. 7Co 97/2018-110, ktorým odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V dôsledku dovolania podaného zo strany žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30.09.2020 č.k. 2Cdo 229/2019 - 156 rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na skutočnosť, podľa ktorej v predmetnom konaní nebolo sporné, že úverová zmluva 1 a úverová zmluva 2, majú všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzujú tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termín splátok.

15. Pokiaľ ide o to, či úverová zmluva 1 a úverová zmluva 2, ktoré uzatvorili strany sporu, obsahujú výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, dovolací súd dodal, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej - ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenal, že aj v zmysle rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania úverovej zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

16. Vychádzajúc z účelu smernice, právnych záverov vyjadrených v rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, dovolací súd uzatvoril, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

17. Vzhľadom na opodstatnenosť dovolacej námietky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení v takej otázke, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch), Najvyšší súd SR uzatvoril, že dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale zároveň aj dôvodné, lebo napadnutý rozsudok práve v riešení predmetnej právnej otázky spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

18. Po vrátení veci na ďalšie konanie, odvolací súd viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, opätovne v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 387 C.s.p.) a ani na jeho zmenu (§ 388 C.s.p.).

19. Podľa rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 05.09.2019 vydaného vo veci C-331/18, článok 10 ods. 2 písm. h) až j) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave akou je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov.

Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 Smernice 2008/48 ako boli vyložené rozsudkom z 09.11.2016 Home Credit Slovakia (C-42/15) sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

20. Súdny dvor Európskej únie zdôraznil, že požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne sudy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi Smernice.

21. Vzhľadom na uvedené závery uvedené v rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18 vnútroštátne sudy sú povolané k zmene súdnej praxe, a to prostredníctvom zmeny vnútroštátnej judikatúry v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí špecifikovať splátku úveru rozpisom na istinu, úrok a ostatné poplatky. Takýto výklad sa má uplatniť aj na zmluvy o úvere, o aké ide vo veci samej, ktoré boli uzatvorené pred vyhlásením rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, ako aj pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanej zákonom č. 279/2017 Z.z. s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

22. So zreteľom na uvedené právny záver, podľa ktorého poskytnuté revolvingové úvery v predmetnej veci treba považovať za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu, že zmluvy absenciou rozpisu splátky na istinu, úrok a poplatky, nespĺňali náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 písm. k) resp. písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, už nemožno považovať za správny. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/2018 je dôvodné očakávať zosúladenie rozhodovacej činnosti najvyššej vnútroštátnej súdnej autority s týmto rozhodnutím.

23. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu právnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

24. V danom prípade pochybenie súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnej aplikácii práva na zistený skutkový stav, keďže prvoinštančný súd ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) resp. písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv nesprávne interpretoval a aplikoval.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nebolo účelné nahradiť dokazovanie pred súdom prvej inštancie odvolacím súdom, ktorého podstata činnosti spočíva v prieskume rozhodovacej činnosti súdu prvej inštancie, ktorú však nemôže nahrádzať. O to viac to platí za situácie, ak z obsahu spisu nie je možné vylúčiť existenciu ďalšieho dôvodu spôsobujúceho bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov. Z obsahu dvoch žiadostí o aktiváciu (č.l. 3 a č.l. 5 spisu) vyplýva, že žalobca je invalidným dôchodcom. Ako invalidný dôchodca bol tiež označený i pri svojom výsluchu konanom dňa 08.02.2018. Už toto postavenie žalobcu ako invalidného dôchodcu malo viesť prvoinštančný súd k tomu, aby aj z vlastnej iniciatívy vykonal dôkazy za účelom zistenia, či žalovaný ako veriteľ pred uzavretím zmlúv posudzoval schopnosť žalobcu ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Možnosť takéhoto postupu pri dokazovaní priamo vyplýva z ust. § 295 C.s.p. upravujúceho osobitné ustanovenia o dokazovaní. Podľa tohto ustanovenia súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

26. Aj keď nová právna úprava postupu súdu v procese dokazovania sa výrazne odlišuje od právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku, výnimočne môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje. Ide okrem iného aj o spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu taký dôkaz obstará alebo zabezpečí. Uvedený postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych

vzťahov. Zákonodarca to zhrnul tak, že súd sa nebude spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám.

27. Podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, veriteľ je pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. S porušením tejto povinnosti zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv spájal významnú sankciu a to v ust. § 11 ods. 2. V súlade s týmto ustanovením, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. S prihladením na uvedené úlohou súdu prvej inštancie bude skúmať, či žalovaný ako veriteľ pri poskytovaní úverov konal s odbornou starostlivosťou alebo nie.

29. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.), v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho (§ 396 ods. 3 C.s.p.) a dovolacieho (§ 453 ods. 3 C.s.p.) konania.

30. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).